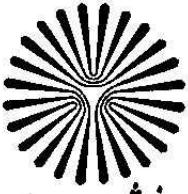

۶۰.۷۱۷۹۸

دانشگاه پیام نور

مدیریت شهری

www.ketab.ir

دکتر مریم چرخچیان

سرشناسه	: چرخچیان، مریم، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدید آور	: مدیریت شهری مؤلف مریم چرخچیان؛ تهیه و تولید دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۹ ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۲۶۱۱. گروه مهندسی معماری و شهرسازی؛ ف/۱۲۰
شابک	: 4 - 0659 - 14 - 964 - 978
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شهرداری
موضوع	: Municipal government
موضوع	: شهرسازی
موضوع	: City planning
موضوع	: شهرداری - ایران
موضوع	: Municipal government - Iran
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور، دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی
شناسه افزوده	: دانشکده پیام نور.
شناسه افزوده	: Payam Noor University
رده بندی کنگره	: JSY8
رده بندی دیویی	: ۳۲/۸۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۲۷۰۰۲

چاپ: اول

شمارگان: ۱۵۰۰

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

مدیریت شهری

مؤلف: دکتر مریم چرخچیان

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام نور

شابک: ۴ - ۰۶۵۹ - ۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0659 - 4

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید.

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، فهرست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن ممنوع است. طرح پشت و روی جلد و بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست مطالب کتاب

پیشگفتار

هشت

فصل اول. تعاریف و عناوین مدیریت شهری

هدف کلی

هدف‌های یادگیری

مقدمه

۱-۱ مفهوم مدیریت و شهر

۱-۱-۱ مدیریت

۱-۱-۲ شهر

۳-۱-۱ مفهوم مدیریت شهری

۲-۱ تعریف مدیریت شهری به مثابه یک سیستم

۱-۲-۱ معیارهای ارزیابی سیستم موفق مدیریت شهری

۲-۲-۱ جایگاه سیستم مدیریت شهری در نظام برنامه‌ریزی

۳-۲-۱ مدیریت شهری به مثابه برنامه‌ریز

۴-۲-۱ نقش اداری-اجرایی مدیریت شهری

۵-۲-۱ نقش اجرایی مدیریت شهری در قالب نظام شهرداری

۳-۱ اهداف مدیریت شهری

۴-۱ وظایف مدیریت شهری

۵-۱ راهبردها در مدیریت شهری

۶-۱ الگوهای حاکم بر مدیریت شهری

۱-۶-۱ مدیریت شهری متمرکز

۲-۶-۱ مدیریت شهری غیرمتمرکز

۳-۶-۱ مدیریت شهری مستقل

۷-۱ مفهوم کار در مدیریت شهری

۸-۱ ارکان و سطوح مختلف مدیریت شهری در ایران

۱-۸-۱ سطح کلان مدیریت

۲-۸-۱ سطح منطقه‌ای مدیریت

۳۹	۱-۸-۳ سطح محلی مدیریت
۳۸	۱-۹ عوامل تعیین کننده اهداف مدیریت شهری در ایران
۳۸	۱-۹-۱ برنامه های توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی
۳۹	۱-۹-۲ طرح های توسعه شهری
۴۱	خودآزمایی فصل اول

۴۳	فصل دوم. حاکمیت و حکمروایی شهری
۴۳	هدف کلی
۴۳	هدف یادگیری
۴۳	مقدمه
۴۴	۱-۲ تئوری های بر حاکمیت و حکمروایی شهری
۴۵	۲-۲ زمینه های توجه به حکمروایی شهری
۴۷	۱-۲ از مدیریت دولتی نوین تا حکمرانی محلی مطلوب
۵۱	۴-۲ تعریف حکمروایی
۵۶	۵-۲ دلایل توجه به حکمروایی
۵۷	۶-۲ تفاوت حاکمیت دولت با حکمروایی مطلوب
۵۹	۷-۲ اصول اعمال حکمروایی مطلوب
۶۰	۸-۲ ساختمان حکمروایی خوش بینی
۶۱	۱-۸-۲ رابطه با دی نفع
۶۱	۲-۸-۲ مدیریت ریسک
۶۲	۳-۸-۲ پاسخگویی بیرونی
۶۲	۴-۸-۲ پاسخگویی درونی
۶۲	۵-۸-۲ برنامه ریزی و نظارت بر عملکرد
۶۳	۶-۸-۲ اطلاعات و پشتیبانی از تصمیم
۶۳	۹-۲ بررسی و ارزیابی تشکیلات حکمروایی
۶۴	۱۰-۲ حکومت کلان شهری (دوسطحی)
۶۶	۱-۱۰-۲ مدل شهر - شهرستان
۶۸	۲-۱۰-۲ سازمان های خدماتی ویژه
۷۰	۲-۱۰-۲ سازمان های خدماتی کلان شهری
۷۲	۳-۱۰-۲ اشتراک پایه مالیاتی
۷۵	۴-۱۰-۲ شوراهای منطقه ای یا شوراهای کلان شهری
۷۶	۵-۱۰-۲ کمیسیون های برنامه ریزی منطقه ای
۷۷	۶-۱۰-۲ شوراهای حکومت ها
۷۸	۷-۱۰-۲ همکاری های رسمی و غیررسمی
۸۲	۱۱-۲ رویکردهای نو در اداره و حکمروایی مناطق کلان شهری (منطقه گرای نوین)
۸۴	خودآزمایی فصل دوم

۸۷	فصل سوم. مروری بر مقوله جهانی شدن و تجارب مدیریت شهری در ایران و جهان
۸۷	هدف کلی
۸۷	هدف یادگیری
۸۷	مقدمه

۸۸	۱-۳ مدیریت شهری امروز در جهان
۹۰	۲-۳ پدیده جهانی شدن
۹۲	۳-۳ زمینه‌های وقوع پدیده جهانی شدن
۹۲	۴-۳ تأثیرات پدیده جهانی شدن بر شهرها
۹۴	۵-۳ شهر جهانی و حکمروایی شهری در مدیریت شهری
۹۶	۶-۳ مدیریت شهری در اروپا
۹۷	۱-۶-۳ لزوم اندیشیدن به مدیریت دولتی نوین در اروپا
۱۰۱	۲-۶-۳ مدیریت شهری در بریتانیا
۱۰۲	۳-۶-۳ مدیریت شهری فرانسه
۱۰۳	۴-۶-۳ مدیریت شهری در آلمان
۱۱۰	۵-۶-۳ الگوی هلندی مدیریت دولتی نوین در شهرداری‌ها
۱۱۲	۱-۵-۳ انگلیس سوئسی مدیریت دولتی نوین در شهرداری‌ها و سازمان‌های محلی
۱۱۴	۷-۳ مدل‌های مدیریت شهری در آمریکا
۱۱۴	۷-۳-۱ مدل شهرها - شورا
۱۱۴	۲-۷-۳ مدل شهرها - منطقه
۱۱۴	۳-۷-۳ مدل شهرها - منطقه
۱۱۵	۴-۷-۳ مدل شهرها - منطقه
۱۱۶	۸-۳ مدیریت شهری در آسیا
۱۱۷	۱-۸-۳ مدیریت شهری در ترکیه
۱۱۸	۲-۸-۳ وظایف مدیریت شهری در مالزی
۱۱۹	۳-۸-۳ مدیریت شهری در ایران
۱۳۲	خودآزمایی فصل سوم
۱۳۵	پاسخنامه
۱۳۷	فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار

جمعیت شهرنشینان در سراسر جهان، روندی رو به رشد دارد که این امر، کشورهای در حال توسعه را با چالش‌های پیش‌بینی‌نشده‌ای روبرو ساخته است. علاوه بر این، فرایند توسعه اقتصادی منطقه‌ای جهان نیز بر رقابت اقتصادهای محلی تأثیرگذار بوده است که نهایتاً توده شهری را به عنوان مکانی برای زندگی، کار و تفریح مورد چالش قرار می‌دهد. از سوی دیگر، روند شهرسازی در جهان نیز تأثیرات نامطلوبی بر محیط‌زیست، ترافیک، رکود اقتصادی و جذب سرمایه ملی به وسیله شهرها داشته است. از دهه ۱۹۹۰ به بعد این امر مورد پذیرش عرصه‌های بین‌المللی قرار گرفت، که گویا شهرها به درستی اداره، مدیریت و برنامه‌ریزی شوند می‌توانند موتور توسعه جوامع مختلف باشند. در این راستا، مدیریت شهری به عنوان مجموعه‌ای از ابزار، عملکردها، فعالیت‌ها و وظایفی است که ثابت می‌کند شهرها می‌توانند عملکرد مطلوبی داشته باشند و هدف آن، دسترسی برای شهروندان به منابع، خدمات و کالا، امنیت و سرمایه‌های ملی و نیز حل تضاد میان منافع گروه‌های مختلف است. بنابراین با توجه به اهمیت ماهیت مدیریت شهری و نقش گسترده و عمیق آن در زندگی شهروندان، کتاب حاضر ابتدا به معرفی تعاریف، مفاهیم و وظایف این حوزه و سپس به ارائه مفهوم حاکمیت شهری که به جای حکومت شهری در عرصه شهرها مطرح گردید و در نهایت به بررسی روند تاریخی این حوزه در ایران و جهان می‌پردازد که در قالب سه فصل ارائه می‌گردد.

دکتر مریم چرخچیان
استادیار دانشگاه پیام‌نور